

Häzirki wagtda çalt ösýän dünýäde energiýa ösüşiň sütüni hökmünde çykyş edýär. Öýleri ýagtylandyrmakdan başlap senagat kärhanalaryny herekete getirmäge çenli, energiýa adam durmuşynyň diýen ýaly ähli ugurlaryny güýçlendirýär. Dünýä boýunça energiýa islegi artan saýy, durnukly we netijeli energiýa çözümlerine bolan zerurlyk hem has-da artýar.

Adaty ýagdaýda, kömür, nebit we tebigy gaz ýaly fosil ýangyçlar energiýa pudagynda agdyklyk edýärdi. Bu çeşmeler asyrlar boýy senagat ösüşini öňe sürdi, ýöne olar bilen bilelikde daşky gurşawa ýetirýän zyýanlar hem bardy — howanyň hapalanmagy, ýylylyk gazlarynyň zyňyndylary we çeşmeleriň tükenmegi. Bu ýagdaý dünýäde arassa alternatiwalara geçmek ugrunda giň gerimli üýtgeşmeleriň döremegine sebäp boldy.

Gün, ýel, suw we geotermal ýaly täzelenip durýan energiýa çeşmeleri barha meşhurlyk gazanýar. Bu tehnologiýalar tebigy güýçlerden peýdalanyp, çeşmeleri tükenmezden we planetany zaýalamazdan durnukly ösüş ýoluny hödürleýär. Dünýä ýurtlary täzelenip durýan energiýa çeşmelerine uly maýa goýýarlar, bu bolsa uglewodorod yzlaryny azaltmak we energiýa garaşsyzlygyny gazanmak maksadyna hyzmat edýär.

Innowasiýa hem möhüm rol oýnaýar. Akyllý energiýa ulgamlary, energiýa saklaýjy sistemalar we ýaşyl wodorod energiýanyň öndürilişini, paýlanyşyny we sarp edilişini düýpgöter üýtgedýär. Bu ösüşler netijeliligi ýokarlandyrmak bilen bir hatarda, sarp edijilere energiýa ulanyşyny has netijeli dolandyrmaga mümkinçilik berýär.

Çary MÜLKIÝEW
Türkmenistanyň Döwlet energetika
institutynyň mugallymy